

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

سبَقَ : پیشی گرفت (مضارع: يَسْبِقُ)	أَجَلَ : گران قدر تر
سُبُورَةً : تخته سیاه	إِرْتَبَطَ : ارتباط داشت (مضارع: يَرْتَبِطُ)
سُلُوكَ : رفتار	إِسْتَمَعَ : گوش فراداد (مضارع: يَسْتَمِعُ)
ضَرَّ : زیان رساند (مضارع: يَضُرُّ)	إِلْتَرَمَ : پایبند شد (مضارع: يَلْتَرِمُ)
عَصَىَ : سرپیچی کرد (مضارع: يَعْصِيَ)	الِنِفَاتَ : روی برگرداندن
عِلْمُ الْأَحْيَاءَ : زیست‌شناسی	إِلْنَفَتَ : روی برگرداند (مضارع: يَلْنَفِتُ)
فَكَرَ : اندیشید (مضارع: يُفَكِّرُ)	أَلْفَ : نگاشت (مضارع: يُؤْلَفُ)
قُمْ : بُرخیز (قام، یقومُ)	أَنْشَأَ : ساخت (مضارع: يُنشِئُ)
مُشَاغِبَ : شلوغ‌کننده ، اخلالگر	تَارَةً : یک بار = مَرَّةً
کَادَ : نزدیک بود که (مضارع: يَكَادُ)	تَبْجِيلَ : بزرگداشت
وَافَقَ : موافقت کرد (مضارع: يُوَافِقُ)	تَعْتُنَ : مجگیری
وَقَّىَ : کامل کرد (مضارع: يُوْقَىَ)	تَتَبَّبَّهَ : آگاه شد (مضارع: يَتَبَّبَّهُ) = إِنْتَبَّهَ
«وَفَهُ التَّبَّجِيلُ» : احترامش را کامل به جا بیاور.	حِصَّةً : زنگ درسی، قسمت
هَمَسَ : آهسته سخن گفت (مضارع: يَهْمِسُ)	خَجَلَ : شرمnde شد (مضارع: يَخْجَلُ)

* إِقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ * الَّذِي عَلَمَ بِالْقَلْمِ * الْعَلَقَ : ۳ وَ ۴ *

بخوان که پروردگارت گرامی ترین است ، همو که که با قلم یاد داد .

در پیشگاه معلم
www.my-dars.ir

فی مَحَضِرِ الْمُعَلِّمِ

فِي الْحِصَّةِ الْأُولَى كَانَ الطُّلَّابُ يَسْتَمِعُونَ إِلَى مُدَرِّسِ الْكِيمِيَاءِ ،

در زنگ اول دانش آموزان به معلم شیمی گوش فرا می دادند،

وَ كَانَ بَيْنَهُمْ طَالِبٌ مُشاغِبٌ قَلِيلُ الْأَدَبِ، يَضُرُّ الطُّلَابَ سُلُوكِهِ،

در میان آن‌ها دانش‌آموزی اخلاق‌گر (شلوغ‌کار) و بی‌ادبی بود که با رفتارش به دانش‌آموزان زیان می‌رساند.

يَلْتَفِتُ تارَةً إِلَى الْوَرَاءِ وَ يَتَكَلَّمُ مَعَ الَّذِي خَلَفَهُ

یک بار (گاهی) به عقب روی‌برمی‌گرداند (برمی‌گشت) و با کسی که پشت‌سرش بود سخن می‌گفت

وَ تارَةً يَهْمِسُ إِلَى الَّذِي يَجْلِسُ جَنْبَهُ حِينَ يَكْتُبُ الْمُعَلَّمَ عَلَى السَّبَبَرَةِ،

و یک بار (گاهی) با کسی که کنارش می‌نشست، آهسته سخن می‌گفت وقتی معلم روی تخته سیاه می‌نوشت :

وَ فِي الْحِصَّةِ الثَّانِيَةِ كَانَ الطَّالِبُ يَسْأَلُ مَعْلَمَ عِلْمِ الْإِحْيَاِ تَعَثُّتاً،

در زنگ دوم [همان] دانش‌آموز برای مج‌گیری از معلم زیست‌شناسی سوال می‌کرد:

وَ فِي الْحِصَّةِ التَّالِيَةِ كَانَ يَتَكَلَّمُ مَعَ زَمِيلٍ مِثْلِهِ وَ يَضْحَكُ،

و در زنگ سوم با یک همکلاسی مثل‌خودش ، حرف می‌زد و می‌خندید ؛

فَنَصَحَّهُ الْمُعَلَّمُ وَ قَالَ: مَنْ لَا يَسْتَمِعُ إِلَى الدَّرْسِ جَيْدًا يَرْسُبُ فِي الْإِمْتَاحَانِ.

پس معلم او را نصیحت کرد و گفت: کسی که به درس خوب گوش نکند در امتحان رد (رفوزه) می‌شود.

اما دانش‌آموز به رفتارش ادامه داد.
ولکن الطالب استمرَّ عَلَى سُلُوكِهِ.

فَكَرَّ مِهْرَانُ حَوْلَ هَذِهِ الْمُشْكِلَةِ، فَدَهَبَ إِلَى مَعْلَمِ الْأَدَبِ الْفَارَسِيِّ

www.my-dars.ir

مهران پیرامون این مشکل اندیشید، پس به سوی معلم ادبیات فارسی رفت

وَ شَرَحَ لَهُ الْقِصَّةَ وَ قَالَ: أَحِبُّ أَنْ أَكْتُبَ إِنشَاءً تَحْتَ عَنْوَانِ «فِي مَحَضِرِ الْمُعَلَّمِ»؛

و داستان را برایش شرح داد و گفت : دوست دارم که انسایی تحت عنوان «در محضر معلم» بنویسم.

فَوَافَقَ الْمُعَلِّمُ عَلَى طَبِيهِ، وَ قَالَ لَهُ :

إِنْ تُطَالِعْ كِتَابَ «مُنْيَةِ الْمُرِيدِ» لِزَيْنِ الدِّينِ الْعَامِلِيِّ «الشَّهِيدِ الثَّانِي» يُسَاعِدُكَ عَلَى كِتَابَةِ إِنْشَائِكَ؛

اگر کتاب «منیه المرید» از زین الدین عاملی «شهید ثانی» را مطالعه کنی در نوشتن انشایت به تو کمک می کند؛
سپس مهران انشایش را نوشت و آن را به معلمش داد.
ثُمَّ كَتَبَ مهران إِنشاءً وَ أَعْطَاهُ لِمُعَلِّمِهِ .

فَقَالَ الْمُعَلِّمُ لَهُ: إِنْ تَقْرَأْ إِنشاءً كَأَمَامَ الطُّلَابِ فَسَوْفَ يَتَنَبَّهُ زَمِيلُكَ الْمُشَاغِبُ .

پس معلم به او گفت: اگر انشایت را در برابر دانش آموزان بخوانی پس دوست اخلاقگرت (شلوغ کارت) آگاه خواهد شد.
و این، قسمتی از متن انشای اوست:

الْفَ عَدَدٌ مِنَ الْعُلَمَاءِ كُتُبًا فِي مَجَالَاتِ التَّرَيِّيَّةِ وَ التَّعْلِيمِ، يَرِتَبِطُ بَعْضُهَا بِالْمُعَلِّمِ، وَ الْأَخْرَى بِالْمُتَعَلِّمِ؛

تعدادی از دانشمندان کتاب هایی در زمینه های تعلیم (آموزش) و تربیت (پرورش) نگاشتند (نوشته اند)، که برخی از آن ها به یاد دهنده (معلم) و برخی دیگر به یاد گیرنده (دانش آموز) ارتباط دارد.
وَ لِلطَّالِبِ فِي مَحْضَرِ الْمُعَلِّمِ آدَابٌ ، مَنْ يَلْتَرَمْ بِهَا يَنْجَحُ ؛ أَهْمُهَا:

دانش آموز در محضر معلم آدابی دارد، هر کس به آن ها پایبند باشد موفق می شود؛ مهم ترین آن ها [عبارتند از] :

۱ - أَنْ لَا يَعْصِيَ أَوْامِرَ الْمُعَلِّمِ . این که از دستورات معلم نافرمانی (سرپیچی) نکند.

۲ - الْإِجْتِنَابُ عَنْ كَلَامِ فِيهِ إِسَاطَةِ الْلَّادِبِ . دوری از سخنانی که در آن بی ادبی است.

www.my-dars.ir

۳ - أَنْ لَا يَهْرُبَ مِنْ أَدَابِ الْوَاجِبَاتِ الْمَدْرَسِيَّةِ . اینکه از انجام تکالیف درسی (مربوط به مدرسه) فرار نکند.

۴ - عَدَمُ النَّوْمِ فِي الصَّفَّ، عِنْدَمَا يُدَرِّسُ الْمُعَلِّمُ . وقتی معلم درس می دهد، در کلاس نخوابد.

٥ - أَنْ لَا يَتَكَلَّمَ مَعَ غَيْرِهِ مِنَ الطُّلَّابِ عِنْدَمَا يُدَرِّسُ الْمُعَلِّمُ.

این‌که وقتی معلم درس می‌دهد، با دیگر دانش‌آموزان صحبت نکند.

٦ - أَنْ لَا يَقْطُعَ كَلَامُهُ ، وَ لَا يَسْتِهِنَّ بِالْكَلَامِ ، وَ يَصْبِرُ حَتَّى يَفْرُغَ مِنَ الْكَلَامِ.

این‌که سخن او را قطع نکند، و در سخن از او پیشی نگیرد (وسط حرفش نپرد)، و صبر کند تا از سخن فارغ شود.

٧ - الْجُلوْسُ أَمَامَهُ بِأَدَبٍ ، وَ الْاسْتِمَاعُ إِلَيْهِ بِدِقَّةٍ وَ عَدَمُ الْإِلْتِفَاتِ إِلَى الْوَرَاءِ إِلَّا إِضْرَارَةٌ.

با ادب در برابر شنیدن و با دقّت به او گوش فرا دادن و به پشت سر برنگشتن مگر برای ضرورتی.

لَمَّا سَمِعَ الطَّالِبُ الْمُشَاغِبُ إِنْشَاءَ مَهْرَانَ ، خَجَلَ وَ نَدِمَ عَلَى سُلُوكِهِ فِي الصَّفَّ.

وقتی دانش‌آموز اخلاق‌گر (شلوغ کار) انشای مهران را شنید، شرمنده شد و از رفتارش در کلاس پشیمان شد.

قال الشاعر المصري أحمد شوقي عن المعلم :

قُمْ لِلْمُعَلِّمِ وَفَهِ التَّبَجِيلَا
كَادَ الْمُعَلِّمُ أَنْ يَكُونَ رَسُولاً

برای معلم برخیز و احترامش را کامل به جایاور نزدیک بود که معلم پیامبر شود

أَعْلَمْتَ أَشْرَفَ أَوْ أَجَلَّ مِنَ الَّذِي

بَيْنِيَ وَ يُنْشِئُ أَنْفُسًا وَ عُقولًا

آیا می‌شناسی شریفتر یا بزرگوارتر از کسی که جان‌ها و عقل‌ها را بنا می‌کند و می‌سازد؟

أُكْتُبْ جَوَابًا قَصِيرًا ، حَسَبَ نَصَ الدَّرِسِ .

۱ - إِلَى مَنْ ذَهَبَ مَهْرَانُ؟ ذَهَبَ مَهْرَانُ إِلَى مُعَلِّمِ الْأَدَبِ الْفَارَسِيِّ .

مهران بهسوی (نzd) چه کسی رفت؟

يَجِبُ الْجُلوْسُ أَمَامَ الْمُعَلِّمِ بِأَدَبٍ .

۲ - كَيْفَ يَجِبُ الْجُلوْسُ أَمَامَ الْمُعَلِّمِ؟

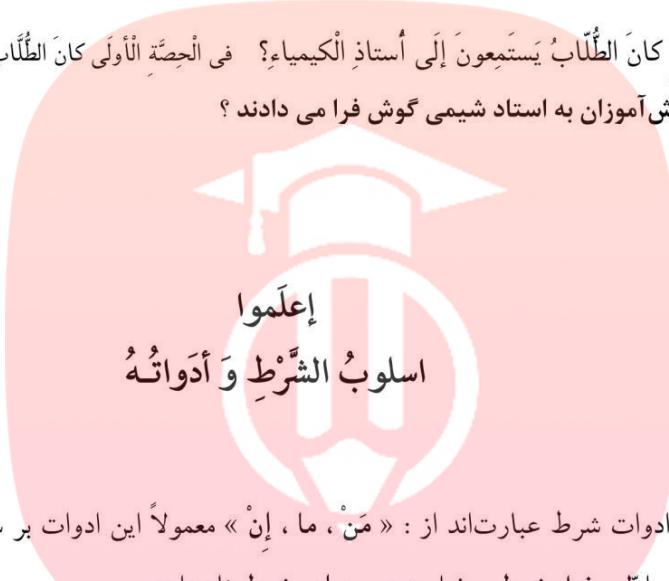
نشستن در برابر معلم باید چگونه باشد؟

www.my-dars.ir

٣ - كَيْفَ كَانَتْ أَخْلَاقُ الطَّالِبِ الَّذِي كَانَ يَلْتَفِتُ إِلَى الْوَرَاءِ؟
كَانَتْ أَخْلَاقُهُ مُشَاغِبًا قَلِيلًا لِلْأَدَبِ.
اَخْلَاقُ دَانِشْ آمُوزِي كَه بِه عَقْبٌ بِرْمِي گَشْتَ ، چَغُونَه بُودَ؟

٤ - مَا اسْمُ الْكِتَابِ الَّذِي قَرَأَهُ مِهْرَانُ فِي مَجَالِ التَّرْبِيَةِ وَالتَّعْلِيمِ؟
إِسْمُهُ «مُنْيَةُ الْمُرْبِي».
اسْمُ كِتابِي كَه مِهْرَان درباره‌ی پُرورش و آموزش خواند چِیست؟

٥ - فِي أَيِّ حِصَّةٍ كَانَ الطُّلَلَابُ يَسْتَمِعُونَ إِلَى أُسْتَادِ الْكِيَمِيَاءِ؟ فِي الْحِصَّةِ الْأُولَى كَانَ الطُّلَلَابُ يَسْتَمِعُونَ إِلَى أُسْتَادِ الْكِيَمِيَاءِ.
در کدام زنگ ، دانش‌آموزان به استاد شیمی گوش فرا می دادند؟

✓ مهم‌ترین ادوات شرط عبارت‌اند از : «مَنْ ، مَا ، إِنْ » معمولاً این ادوات بر سر عبارتی می‌آیند که دو فعل دارد ، فعل اول ، فعل شرط و فعل دوم ، جواب شرط نام دارد .

✓ این ادوات در معنای فعل و جواب شرط و گاهی در شکل ظاهر آنها تغییراتی را ایجاد می‌کند ؛ مثال :

مَنْ يُفَكِّرْ قَبْلَ الْكَلَامِ يَسْأَلُ مِنَ الْخَطَأِ غَالِبًا .
ادات شرط   فعل شرط   جواب شرط

هر کس پیش از سخن گفتن بیندیشد، غالباً از اشتباه در امان می‌ماند.

✓ گاهی نیز جواب شرط به صورت جمله اسمیه است؛ مثال:

* وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ وَحَسْبُهُ * الطلاق : ٣
ادات شرط   فعل شرط   مبتداء خبر   جمله‌ی اسمیه

هر کس به خداوند توکل کند ، پس همان او را بس است .

✓ وقتی ادوات شرط بر سر جمله‌ای بباید که فعل شرط و جواب آن فعل ماضی باشد، می‌توانیم فعل شرط را مضارع التزامی و جواب آن را مضارع اخباری ترجمه کنیم.

مَنْ فَكَّرَ قَبْلَ الْكَلَامِ، قَالَ خَطَّؤُهُ.

ادات شرط   فعل شرط

هرکس پیش از سخن گفتن اندیشید (بیندیشد)، خطایش کم شد (می‌شود).

✓ و هرگاه فعل شرط مضارع باشد، به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود.

«من : هرکس» مثال :

مَنْ يُحَاوِلُ كَثِيرًا، يَصِلُ إِلَى هَدْفِهِ.

ادات شرط   فعل شرط

هرکس بسیار تلاش کند، به هدفش می‌رسد.

«ما : هرچه» مثال :

مَا تَزَرْعُ فِي الدُّنْيَا، تَحْصُدُ فِي الْآخِرَةِ.

ادات شرط   فعل شرط

هرچه در دنیا بکاری، در آخرت درو می‌کنی.

مَا فَعَلْتَ مِنَ الْخَيْرَاتِ، وَجَدْتَ هَاذَخِيَرَةً لِآخِرَتِكَ.

ادات شرط   فعل شرط

هرچه از کارهای نیک انجام بدهی، آنها را اندوخته‌ای برای آخرت می‌یابی.

«إن : اگر» مثال :

إِنْ تَزَرْعُ خَيْرًا، تَحْصُدُ سُرورًا.

ادات   فعل شرط   جواب شرط   شرط

اگر نیکی بکاری، شادی درو می‌کنی.

إِنْ صَبَرْتَ، حَصَلْتَ عَلَى النَّجَاحِ فِي حَيَاتِكَ.

ادات   فعل شرط   جواب شرط   شرط

اگر صبر کنی، در زندگی ات موفقیت به دست می‌آوری.

ما درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

«إِذَا : هرگاه ، اگر » ؛ نیز معنای شرط دارد ؛ مثال :

إِذَا اجْتَهَدْتَ ، نَجَحْتَ .

ادات فعل شرط جواب شرط

شرط

هرگاه(اگر) تلاش کنی، موفق می شوی.

إخْتَبِرْ نَفْسَكَ: تَرْجِمَ الْآيَاتِ ثُمَّ عَيْنِ أَدَاءَ الشَّرْطِ وَ فِعْلَ الشَّرْطِ، وَ جَوَابَهُ.

١ - * وَ مَا تُقْدِمُ وَالْأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجْعَدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ * البَقَرَةَ: ١١٠

ادات شرط فعل شرط

جواب شرط

هر آنچه از خوبی برای خودتان از پیش (پیشاپیش) بفرستید، آن را نزد خداوند می یابید.

٢ - إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرُكُمْ وَ يُثْبِتُ أَقْدَامَكُمْ * مُحَمَّدٌ: ٧

ادات فعل شرط

جواب شرط

اگر خدا را یاری کنید، شما را یاری می کند و گام هایتان را استوار می سازد.

٣ - * وَ إِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا * الْفُرْقَانٌ: ٦٣

ادات فعل شرط

جواب شرط

هرگاه ندانان آنها (ایشان) را خطاب کنند، سخن آرام می گویند.

التمرين الأول: عَيْنِ الْجُملَةِ الصَّحِيحَةِ وَ غَيْرِ الصَّحِيحَةِ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ .

١ - التَّعْتُنُ طَرَحُ سُؤَالٍ صَعْبٍ يَهْدِفُ إِيجَادِ مَشَقَّةٍ لِلْمَسْؤُولِ .

مج گیری، مطرح کردن سوالی سخت با هدف ایجاد سختی برای کسی که مورد سوال واقع شده است.

٢ - عِلْمُ الْإِحْيَاءِ عِلْمٌ مُطَالَعَةٌ خَوَافِضُ الْعَنَاصِيرِ .

زیست شناسی، علم مطالعه خواص عنصرهاست.

٣. الْإِلْتِفَاتُ هُوَ كَلَامٌ خَفِيٌّ بَيْنَ شَخْصَيْنِ .

روی برگرداندن همان سخن پنهانی بین دو نفر است.

٤. السَّبُورَةُ لَوْحٌ أَمَامَ الطُّلَلَابِ يُكْتَبُ عَلَيْهِ .

تخته سیاه، لوحی در مقابل دانش آموزان است که روی آن نوشته می شود.

الْتَّمَرِينُ الثَّانِي: تَرْجِمُ الْآيَةَ وَالْأَحَادِيثَ وَعَيْنِ فِعْلَ الشَّرْطِ وَجَوَابَهُ ثُمَّ عَيْنِ الْمَطْلُوبَ مِنْكَ.

١- وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَالِيمٌ. (آل عمران: ٧٣)

ادات شرط	فعل شرط	جواب شرط
----------	---------	----------

و هر آنچه از خیر و خوبی انفاق کنید ، قطعاً خداوند نسبت به آن آگاه است.

(المَجْرُورَ بِحَرْفِ جَرٍ : خَيْرٌ ، هـ)

٢- مَنْ عَلِمَ عِلْمًا، فَلَأَنَّهُ أَجْرٌ مَنْ عَمِلَ بِهِ، لَا يَنْقُصُ مِنْ أَجْرِ الْعَالِمِ. رسول الله (ص)

ادات شرط	فعل شرط	جواب شرط
----------	---------	----------

هر کس علمی به دیگری بیاموزد، پاداش کسی را دارد که به آن عمل کند ، از پاداش عمل کننده کاسته نمی شود.

(يعنى بدون اینکه از پاداش عمل کننده چیزی کاسته شود ، یاددهنده دانش هم ، همان پاداش را می برد).

(إِسْمُ الْفَاعِلِ : العامل)

٣- الْنَّاسُ أَعْدَاءُ مَا جَهِلُوا. الإمام علي عليه السلام

مردم دشمن آنچه نمی دانند هستند.

(الْجَمْعُ الْمُكَسَّرُ وَ مُفْرَدُهُ: أعداء مفرده « عَدُوٌّ »)

٤- إِذَا تَكُونَ الْعِقْلُ نَاقَةً صَالِحًا. الإمام علي عليه السلام

ادات	فعل شرط	فعال
------	---------	------

هرگاه عقل تمام شود ، سخن کم می شود .

٥- الْعَالَمُ حَيٌّ وَ إِنْ كَانَ مَيِّتًا. الإمام علي عليه السلام

مبتدأ	خبر	شرط
-------	-----	-----

دانشمند ، اگرچه مرده باشد ؛ زنده است.

٦- قُمْ عَنْ مَجْلِسِكَ لَا بَيْكَ وَ مَعْلِمِكَ وَ إِنْ كُنْتَ أَمِيرًا. الإمام علي عليه السلام

به خاطر پدر و معلمت از جایت برخیز ؛ اگرچه (هرچند) فرمانده (فرمانروا) باشی .

(إِسْمُ الْمَكَانِ : مَجْلِسٌ وَ إِسْمُ الْفَاعِلِ : مُعْلِمٌ)

التمرين الثالث : ترجم الأفعال التالية .

المصدر	الأمرُ و النهي	المضارع	الماضي
الإنقاذ : نجات دادن	أنقذ : نجات بده	ينقذ : نجات مى دهد	قدْ أنقذَ : نجات داده است
الابتعاد : دور شدن	لاتبَعدْ : دور نشو	لايَبَعدْ : دور نمى شود	إبَعدَ : دور شد
الانسحاب :	لاتَسْحِبْ :	سيَسْحِبْ :	إسْحَبَ :
عقبنشيني كردن	عقبنشيني نكن	عقبنشيني خواهد كرد	عقبنشيني كرد
الاستخدام : به کار گرفتن	استَخدِمْ : به کار بگیر	يَسْتَخدِمْ : به کار مى گيرد	إسْتَخْدَمَ : به کار گرفت
المجالسة : همنشيني كردن	جالِسْ : همنشيني کن	يُجَالِسُ : همنشيني مى کند	جالَسَ : همنشيني كرد
التذكر : به ياد آوردن	لاتَذَكَّرْ : به ياد نياور	يَتَذَكَّرْ : به ياد مى آورد	تَذَكَّرَ : به ياد آورد
التعايش : همزیستی کردن	تعَايِشْ : همزیستی کن	يَتَعَايِشْ : همزیستی مى کند	تعَايَشَ : همزیستی كرد
التحریم : حرام کردن	لاتُحرَمْ : حرام نکن	يُحرَمْ : حرام مى کند	قدْ حَرَمَ : حرام کرده است

التمرين الرابع : ضع هذه الجمل و التراكيب في مكانها المناسب .

هؤلاءِ ناجحاتُ / هذانِ المُكَيَّفَانِ / تِلكَ الْحِصَّةُ / اوئلَكَ مُسْتَمِعُونَ / هؤلَاءِ جُنُودُ / هاتانِ الْبِطَاقَاتِ

مفرد مؤنث	متثنى مذكر	متثنى مؤنث	جمع مذكر سالِمٌ	جمع مؤنث سالِمٌ	جمع مكسر
تِلكَ الْحِصَّةُ	هذانِ المُكَيَّفَانِ	هاتانِ الْبِطَاقَاتِ	اوئلَكَ مُسْتَمِعُونَ	هؤلَاءِ ناجحاتُ	هؤلاءِ جُنُودُ

التمرين الخامس : ضع المترادفات و المتضادّات في مكانها المناسب . #

وَدٌ / بَعْدَ / تَكَلْمَ / إِجْلِسْ / نِهايَةً / عَدَاؤَةً / احِترام / أَحْيَاءً / مَرَّةً / نَفَعَ / ذَنْبً / هَرَبَ

إِثْمٌ = ذَنْبٌ	تَبْجيْلٌ = احِترام	تَارَةً = مَرَّةً	حُبٌّ = وَدٌ
فَرَّ = هَرَبَ	أَمْوَاتٌ ≠ أَحْيَاءٌ	دَنَّا ≠ بَعْدَ	قُمْ ≠ إِجْلِسْ
ضَرَّ ≠ نَفَعٌ	بِدايَةً ≠ نِهايَةً	سَكَّتَ ≠ تَكَلَّمَ	صَدَاقَةً ≠ عَدَاؤَةً

التمرين السادس : أكمل ترجمة الآيات و الحدیثین، ثم عین أداة الشرط و فعل الشرط ، و جوابه .

١ - * وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُ اللَّهُ * البقرة: ١٩٧
 ادات شرط   فعل شرط   جواب شرط

و آنچه را از کار نیک انجام دهید ، خدا آن را می داند. (از آن آگاه است).

٢ - * إِنْ أَخْسَنْتُمْ أَخْسَنْتُمْ لِأَنَّ فُسِّكُمْ * الإسراء : ٧
 ادات   فعل شرط   جواب شرط
 شرط

اگر نیکی کنید، به خودتان نیکی می کنید (کرده اید) .

٣ - * إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلُ لَكُمْ فُرْقَانًا * الأنفال : ٢٩
 ادات   فعل شرط   جواب شرط
 شرط

اگر پیروای خدا کنید، برایتان نیروی جدا کنندهی حق از باطل قرار می دهد .

٤. مَنْ سَأَلَ فِي صِغَرٍ هُوَ أَجْبَابٌ فِي كِبِيرٍ هُوَ رَسُولُ اللَّهِ (ص)
 ادات شرط   فعل شرط   جواب شرط

هر کس در خردسالی اش بپرسد، در بزرگسالی اش پاسخ می دهد .

ماي درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

ابحث العلمي

ابحث في كتاب «منية المرید» لرین الدین العاملی «الشهید الثاني» عن نص قصیر حول آداب التعليم و التعلم ثم اكتب.

كتاب منية المرید في آداب المفید و المستفید ، كتابی در حوزه‌ی اخلاق اسلامی می‌باشد که یکی از آثار زین‌الدین ابن علی‌العاملی معروف به شهید ثانی می‌باشد.

موضوع کتاب ، آداب متقابل معلم و متعلم و نیز آداب تعلیم و تعلم در اسلام است . این کتاب منبع بسیاری از آثار پس از خود بوده و به جهت اهمیت آن دارای شروح و حواشی ، ترجمه‌های متعدد و تلخیص‌هایی می‌باشد . این کتاب شریف از دیرباز تاکنون ، کانون توجه دانشمندان و علمای شیعی بوده است.

جناب شهید ثانی از نوادگان علامه حلی و جزو فقهای نامدار شیعه بوده است . از ایشان تألفات بسیاری بر جای مانده که مهمترین آنها کتاب (الروضۃ البهیة فی شرح لمعة الدمشقیة) در باب فقه جعفری با بیانی نیمه استدلالی ، به رشته‌ی تحریر درآمده است .

شهید ثانی در ابتدای کتاب ، تاریخ اتمام تالیف آنرا روز پنج شنبه ۲۰ ربیع الاول سال ۹۵۴ یعنی یازده سال قبل از شهادتش ، در سن ۴۵ سالگی به پایان رسانده است.

✓ تقسیم ابواب و فصول کتاب منیه المرید:

مقدمه : پیرامون فضیلت علم و روایات واردہ در آن می‌باشد .

باب اول : در آداب معلم و مُتعلّم بحث شده است.

باب دوم : آداب مُفتی و مُستَفتی و فتوی را بیان نموده است.

باب سوم : آداب و آفات و شروط مناظره را گوشزد می‌کند .

باب چهارم : روش کتابت را بیان نموده است .

خاتمه : در اقسام علوم شرعی و مراتب آن سخن گفته شده است .

نتمه کتاب : شامل وصایای مؤلف به عموم طلاب است .

